

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoPr/3/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112205649
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112205649.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., W. XX, zastúpený JUDr. Ivetou Lenčేశovou, advokátkou v Nitre, Farská 28, proti odporcovi: BK METAL, s.r.o. so sídlom Nitra, Dvorčianska 74, IČO: 36 548 995, zastúpená JUDr. Marekom Ďuranom, advokátom v Nitre, Boženy Němcovej 4, o zaplatenie 1.175,52 Eur istiny s príslušenstvom, o odvolaní oboch účastníkov proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10Cpr/2/2012-115 zo dňa 24. apríla 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 1.152,06 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 01.07.2009 do zaplatenia a to všetko do 3 dní.

Vo zvyšku súd návrh **z a m i e t a**.

Odporca **j e p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 358,01 Eur, k rukám právnej zástupkyne navrhovateľa JUDr. Ivety Lenčేశovej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 16.02.2012, po jeho doplneniach a pripustení zmeny návrhu na pojednávaní dňa 17.10.2012, sa navrhovateľ domáhal od odporcu zaplatenia sumy 1.175,52 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 1.7.2009 do zaplatenia a s náhradou trov konania na tom skutkovom základe, že odporca mu na základe Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 4.5.2009 nevyplatil odstupné v sume dvojnásobku priemerného mesačného platu v sume 1.128,60 Eur a zároveň mu nevyplatil náhradu mzdy, resp. mzdu za dva dni v čase trvania jeho pracovného pomeru u odporcu a to za 1. a 4. mája 2009 spolu v sume 46,92 Eur (2 x 23,46 Eur).

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvého stupňa vo veci takto rozhodol:

I. Odporca **j e p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi 1.128,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.128,60 eur od 1.7.2009 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V zostávajúcej časti súd žalobu **z a m i e t a**.

III. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 219,57 eur právnej zástupkyňi navrhovateľa JUDr. Ivety Lenčesovej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie, citované ustanovenia Zákonníka práce (zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov - § 60 ods. 1, § 62 ods. 2, § 76 ods. 1 a 5, § 134 ods. 1, 2, 3, 4, 10, § 129 ods. 1, § 185 ods. 1), citované ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), citované ustanovenie § 3 ods. 1 Nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. a ustanovenia § 97 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP (Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 99/1963 Zb.) tým, že podaný návrh navrhovateľa vzhľadom na dôvodným, v časti uplatňovaného nároku, v rozsahu ktorého mu vyhovel, nárok vo zvyšku zamietol a navrhovateľovi neúspešnému len v nepatrnej časti priznal náhradu trov jeho právneho zastúpenia advokátom (určeným navrhovateľovi Centrom právnej pomoci) podľa uvedeného rozpisu náhrady týchto trov. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že medzi účastníkmi konania bola dňa 4.5.2009 uzatvorená Dohoda o skončení pracovného pomeru z organizačných dôvodov, ktoré sú uvedené len odkazom na ustanovenie § 62 písm. b/ Zákonníka práce s tým, že odporca ako zamestnávateľ sa zaviazal vyplatiť navrhovateľovi dvojmesačné odstupné. Túto dohodu považoval súd za platne uzavretú, keď vyjadrovala aj vôľu účastníkov konania skončiť pracovný pomer ku dňu 4.5.2009 s odstupným. Následne uzavretá Dohoda o skončení pracovného pomeru z toho istého dňa je nicotným právnym úkonom, lebo nemôžu popri sebe stáť dve dohody o skončení toho istého pracovného pomeru medzi tými istými účastníkmi konania. Druhú dohodu tak, aby bola platná a vyvolala aj právne účinky, mohli účastníci skončiť (uzavrieť) vtedy, ak by boli skonštatovali zrušenie predchádzajúcej dohody a tak nahradili (túto dohodu) novou dohodou. Je pravdou, že navrhovateľ použil na uzavretie druhej dohody leš', tvrdiac odporcovi, že prvú dohodu stratil a chcel ju za účelom odpustenia prípadnej náhrady škody, to však nič nemení na tom, že nemohla popri už platne uzavretej dohode byť uzavretá druhá dohoda. Z toho dôvodu považoval pracovný pomer za platne skončený dohodou zo dňa 4.5.2009, v ktorej sa účastníci dohodli na vyplatení dvojmesačného odstupného, v tejto časti preto podaný návrh považoval za dôvodný a vyhovel mu, keď navrhovateľovi priznal aj úrok z omeškania z uvedenej sumy dňom nasledujúcim po splatnosti mzdy, keď mzda navrhovateľa u odporcu bola splatná do 30.6.2009 a vyčíslenie odstupného nebolo medzi účastníkmi sporné. V ďalšej časti nároku navrhovateľa ohľadom jeho náhrady mzdy, resp. mzdy za 1. a 4. mája 2009 považoval súd prvého stupňa návrh za dôvodný len čo sa týka dňa 1.5.2009, keď nepriznal navrhovateľovi ním žiadanú náhradu za prácu v deň 4. mája 2009, pretože mal za preukázané, že v tento deň už navrhovateľ nepracoval, čo vyplývalo jednak zo samotnej dohody, z evidencie dochádzky a tiež aj z výpovede svedka W., priameho nadriadeného navrhovateľa, ktorý potvrdil, že v tento deň navrhovateľ nepracoval. Do výšky uplatňovanej náhrady za deň 1. mája 2009 v sume 23,46 Eur započítal sumu, ktorú si vrámcami svojej obrany do tejto výšky uplatnil ako náhradu za pracovné ochranné odevy odporca, keď navrhovateľ tieto preukázateľne prevzal proti podpisu a ktoré nevrátil. Túto skutočnosť mal súd za preukázanú jednak listinným dôkazom a tiež aj výpoveďou svedka, pričom spochybnenie podpisu navrhovateľom na listinnom dôkaze považoval za jeho účelovú obranu a neprihliadol na ňu aj vzhľadom na to, že konanie navrhovateľa bolo vedené snahou spochybniť aj jeho podpis na druhej dohode (o skončení pracovného pomeru), čo vo svojej výpovedi sám uviedol. Pri určení výšky odstupného, ako aj náhrady za jeden deň práce vychádzal zo zhodných prejavov obidvoch účastníkov konania, keď potvrdil správnosť výpočtu právneho zástupcu navrhovateľa a ohľadom nároku za deň 4. mája 2009 neprihliadol na čestné vyhlásenie Q. O., jednak pre jeho príbuzenský pomer k navrhovateľovi a tiež aj preto, že tento videl navrhovateľa o 14.00 hod. odchádzať z práce, čo ale nepreukazuje, že aj (v daný deň) pracoval, pričom ak by aj mal prihliadnuť na jeho výpoveď, musel by ho ako svedka vypočuť, čo však navrhovateľ nenavrhol. Navrhovateľ požadované trovy konania mu nepriznal z dôvodu, že jednak neboli preukázané (cestovné), nebol preukázaný ich účel (kopírovanie) a nesúviseli s konaním.

Uvedený rozsudok včas podanými odvolaniami napadli obaja účastníci konania.

Navrhovateľ sa domáhal plného vyhovenia jeho návrhu, s náhradou mu aj trov odvolacieho konania a s priznaním mu náhrady trov konania pred súdom prvého stupňa vo výške jeho hotových výdavkov vo výške 15,26 Eur, ktoré doložil písomnými potvrdeniami a pokladničnými dokladmi. Nesúhlasil so zápočtom pohľadávky odporcu na jeho nárok na náhradu mzdy za deň 1. mája 2009 a poukázal na to, že mu mzda patrí aj za deň 4. mája 2009, nakoľko bol prítomný na pracovisku počas celej zmeny

a celú zmenu riadne odpracoval. Zodpovednosť zamestnanca je individuálna, takže nemožno uzavrieť platnú dohodu o zodpovednosti ako spoločnú pre viac zamestnancov, pričom zodpovednosť za stratu zverených predmetov možno uplatniť len za predpokladu, že bolo spísané písomné potvrdenie o zverení predmetu, ktoré obsahuje popis zvereného predmetu a podpis zamestnanca, potvrdzujúceho prevzatie zvereného predmetu. Z odporcom predloženého listinného dôkazu však nemožno jednoznačne a nespochybniteľne ustáliť záver, za akým účelom bol pôvodne vyhotovený a podpísaný zoznam zo strany zamestnancov, keď on tiež spochybnil svoj podpis a odporca bol povinný požadovanú výšku náhrady škody za stratu zverených vecí s ním ako zamestnancom v lehote 1 mesiaca prerokovať, čo však odporca neurobil a svojvoľne po ukončení pracovného pomeru túto sumu mu strhol z mesačnej mzdy, čo však nebol oprávnený, keď k tomuto by ho oprávňovala len prípadne uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy v písomnej forme. Dňa 4. mája 2013 (správne 2009) bol prítomný na pracovisku a teda bol odporcovi k dispozícii na výkon práce podľa pracovnej zmluvy, čo odporca v konaní nepoprel. Súd sám skonštatoval, že jeho absencia v evidencii dochádzky je uvedená nesprávne, keď z tejto nevyplýva ani čas príchodu ani čas odchodu a teda nebolo preukázané, že by tento deň neodpracoval celú pracovnú zmenu. Na pracovisku bol počas celej zmeny prítomný a riadne celú odpracoval, keď opustenie pracoviska potvrdzuje aj listinný dôkaz - čestné vyhlásenie Q. O., a teda výpoveď svedka W. možno považovať za účelovú a rovnako z dohody jasne nevyplýva, že by tento deň už ďalej pracovať pre odporcu nemal; patrí mu náhrada mzdy preto aj za tento odpracovaný deň. Trvá aj na náhrade hotových výdavkov, nakoľko tieto sú opodstatnené a boli súdu doložené.

Odporca žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania účastníkov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alternatívne ho zmeniť tak, aby návrh bol plne zamietnutý. Súdu prvého stupňa vyčítal nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie veci a to, že v konaní došlo k vade spočívajúcej v tom, že sa mu odňala možnosť konať pred súdom. V poradí druhá dohoda o skončení pracovného pomeru navrhovateľa v podstate len modifikovala pôvodnú dohodu o skončení jeho pracovného pomeru v otázke nároku na odstupné, keď k uzatvoreniu následnej dohody došlo toho istého dňa ešte pred nadobudnutím účinnosti pôvodnej dohody. Uvedená skutočnosť vyplýva z celkového kontextu výpovedí účastníkov konania a bola potvrdená aj samotným navrhovateľom na pojednávaní dňa 17.10.2012. Nie je mu známa právna úprava, ktorá by uvedenú zmenu dohodnutého záväzku výslovne zakazovala, resp. neumožňovala a právny úkon nemožno bez ďalšieho posudzovať len podľa jeho označenia, ale je potrebné zohľadniť jeho obsah a okolnosti, za ktorých bol právny úkon vykonaný, teda v žiadnom prípade nemôže ísť o ničotný právny úkon, čo však súd prvého stupňa vôbec nevzal pri hodnotení dôkazov do úvahy. Účastníci sa teda dohodli na tom, že pracovný pomer navrhovateľa sa skončí dohodou bez nároku na odstupné, za čo bolo vydané navrhovateľovi písomné potvrdenie o tom, že nárok na náhradu škody bol doriešený. Následne uzatvorená dohoda mala všetky znaky a náležitosti právneho úkonu, nemohlo ísť teda o ničotný právny úkon, ktorým je taký prejav vôle, ktorý vôbec nemá náležitosti právneho úkonu. Súd mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že žiadnym spôsobom nezodôvodnil, prečo uplatnenie nároku zo strany navrhovateľa neposúdil ako výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorú skutočnosť on namietal v konaní. On bol dobromyseľný v tom, že dohoda je platná a uzatvorená slobodne v súlade s vôľou, ktorú účastníci prejavili. Navrhovateľ nielenže od neho vymámal potvrdenie, že nárok na náhradu škody bol doriešený, ale úmyselne počkal, kým sa jeho právo na náhradu škody premlčí, a až následne, v rozpore s dohodou, si uplatnil voči nemu právo na dvojmesačné odstupné na základe pôvodne uzatvorenej dohody, ktorú vyhlasoval za stratenú a na ktorej zmene obsahu sa dohodol. Nárok navrhovateľa na dvojmesačné odstupné je preto v príkrom rozpore s dobrými mravmi.

Navrhovateľ sa vyjadril aj k odvolaniu odporcu, v ktorom poukázal na to, že k podpisu druhej dohody došlo až nasledujúci deň 5. mája 2009, keď na tejto dohode je uvedený spätný dátum 4. mája 2009, teda pôvodná dohoda nesporne nadobudla účinnosť dňom jej podpisu 4. mája 2009 ešte pred podpisom druhej dohody. Za zavádzajúce a priam až klamlivé považuje tvrdenie odvolateľa o tom, že druhú dohodu považoval za novú dohodu, keď nikdy nemal v úmysle podpísať dohodu o skončení pracovného pomeru bez vyplatenia odstupného a teda modifikovať znenie pôvodnej dohody. V zmysle ustanovenia § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z dohody v poradí druhej by muselo vyplývať to, že pôvodný záväzok zaniká, keď v pochybnostiach treba mať za to, že doterajší záväzok nezanikol a platí popri novom záväzku. Prvotná dohoda spĺňala všetky náležitosti platného právneho úkonu a bola v zhode s vôľou a jej prejavom účastníkov. V čase dohody Zákonník práce stanovoval obligatórnu povinnosť na vyplatenie odstupného v prípade skončenia pracovného pomeru z dôvodu nadbytočnosti, keď odporca tento dôvod výslovne

nepoprel. Z vyjadrení odporcu nie je zrejmé, čo v konečnom dôsledku považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi, teda namietanú skutočnosť je možné považovať za zmätočnú.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (povinnosť nariadiť odvolacie pojednávanie mu nevyplývala, keďže nešlo o prípad z ustanovenia § 214 ods. 1 OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní účastníkov dospel k záveru, že vo veci je podľa ust. § 220 OSP potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, keď skutkové závery súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu podľa návrhov účastníkov, sú vecne správne a vec len sčasti nesprávne právne posúdil.

Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvého stupňa v tom, že následne uzatvorená dohoda o skončení pracovného pomeru navrhovateľa u odporcu bez dohodnutia výplaty odstupného, vychádzajúc aj z vykonaného zápisu dátumu 5.5.2009 a vyjadrenia odporcu na listine ohľadom náhrady škody, nemohla spôsobiť žiadne právne následky, nakoľko táto neskoršia dohoda nevyjadruje to, že ňou sa zrušuje skoršia dohoda o skončení pracovného pomeru s vyplatením odstupného, ktorú skoršiu dohodu žiaden z účastníkov na súde ohľadom jej neplatnosti v zákonnej dobe nenapadol a o ktorej treba mať preto za to, že bola medzi účastníkmi platne dojednaná. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že odporca k uzatvoreniu následnej - v poradí druhej dohody použil lešť, ktorá mohla predstavovať iba omyl v pohnútku odporcu. Kogentnosť ustanovení Zákonníka práce umožňuje zamestnávateľovi robiť len právne úkony upravené (aprobované). Skončenie toho istého pracovného pomeru viacerými právnymi úkonmi (urobenými súčasne alebo postupne) Zákonník práce síce nevylučuje (nezakazuje), tieto úkony sa však posudzujú jednotlivo - samostatne a samostatne nastávajú aj ich právne účinky.

Odvolací súd súhlasí so súdom prvého stupňa aj v tom, že navrhovateľovi prináleží náhrada mzdy za 1. mája 2009 a neprináleží mu mzda za deň 4. mája 2009, u ktorého dňa navrhovateľ v konaní vykonanými dôkaznými prostriedkami jednoznačne (nad akúkoľvek pochybnosť) nepreukázal vykonávanie práce pre odporcu; v tomto smere navrhovateľ dôkazné bremeno neunesol a odvolací súd v tomto smere len poukazuje na skutkovo a právne správne závery súdu prvého stupňa a opakovať ich preto nebude (§ 219 ods. 2 OSP).

Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa mal však za to, že nebolo možné prihliadnuť na započítajúci prejav odporcu, keď si uplatňoval voči navrhovateľovi nárok z titulu náhrady škody za navrhovateľom nevrátené pracovné pomôcky (odev), nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu v konaní o pracovnoprávných nárokoch zamestnanca voči zamestnávateľovi je takéto započítanie vylúčené už z podstaty odporcom uplatnenej pohľadávky na započítanie, nakoľko postup zamestnávateľa voči zamestnancovi ohľadom uplatnenia nárokov na náhradu škody je v Zákonníku práce osobitne upravený a vyžaduje zo strany zamestnávateľa preukázanie zodpovednosti zamestnanca, keď tiež Zákonník práce pri úprave (taxatívnej) spôsobov zániku práv a povinností nepozná zánik pohľadávky započítaním a subsidiárna pôsobnosť Občianskeho zákonníka platí iba pre jeho všeobecné ustanovenia (§§ 1 až 122), v ktorých inštitút započítania (kompenzácie) jednostranným právnym úkonom nie je upravený.

Odvolací súd nezdieľa názor odporcu o výkone práv navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, keďže snahou odporcu bolo pracovný pomer navrhovateľa ukončiť, pri organizačných zmenách mu odstupné prináleží a nejde teda o prípad zneužitia práva.

Čo sa týka navrhovateľom požadovaných trov konania za úhradu jeho hotových výdavkov, tieto náklady nepovažoval odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa za účelne vynaložené, preukázané a nevyhnutné trovy navrhovateľa v tomto konaní.

Vychádzajúc z uvedených záverov preto mal odvolací súd za to, že nárok navrhovateľa na zaplatenie odstupného bol plne opodstatnený a opodstatnený bol jeho nárok na zaplatenie jeho náhrady mzdy za

1. mája 2009, keď opodstatnený bol aj jeho nárok za požadovaný úrok z omeškania. Nárok na mzdu za 4. mája 2009 navrhovateľ nepreukázal a preto mu priznaný byť nemohol.

Pri zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa a úspechu navrhovateľa v konaní takmer v plnom rozsahu, (mal neúspech len v nepatrnej časti sumy 23,46 Eur), priznal odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 2 a § 142 ods. 3 OSP navrhovateľovi náhradu trov jeho právneho zastúpenia advokátom za úkony právnej pomoci pred súdom prvého stupňa v sume 219,57 Eur (tak ako mu boli ním priznané a v napadnutom rozhodnutí zdôvodnené) a za 2 úkony právnej pomoci (podanie odvolania, vyjadrenie k odvolaniu odporcu) po 61,41 Eur + 2 x režijný paušál po 7,81 Eur (§ 10 ods. 1 a § 14c vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), spolu teda 138,44 Eur, resp. celkovo 358,01 Eur (219,57 + 138,44).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.